

ROMÂNULU.

ZIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICLELE TRAMISE ȘI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Direptoriul ziarului: C. A. Rosetti. — Gerante răspunzătorii: Anghelul Ionescu.

Pentru abonare și reclamarî se voru adresa la Administratoriul ziarului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

Va eși în toate zilele afară de Lunea și a doua-zi după Serbătoria.

Abonarea pentru București pe an	128 lei
Săse lune	64 —
Trei lune	32 —
Pe lună	11 —
Unu esemplariu	24 par
Inscripțiile linia de 30 litere	1 leu
Inscripții și reclame linia	3 lei

Abonarea pentru districtu pe an . . . 152 lei
Săse lune 76 —
Trei lune 38 —Abonamentele începula 1 și 16 ale fie-cării lune
Ele se facu în districte la corespondința ziarului și prin poste.

La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancienne comédie, 5; pe trimestru 20 franci.

In Austria la direcțiile postale și la agențele de abonare, pe trimestru 10 fiorini argintu valută austriacă.

OSOIU, moșie a Statului, s'a datu de către călugării străini, suptu nume de schimb, d-lui Vorniculul N. Doacan. Acesta spoliare a averilor Statului s'a făcutu, în contra legilor și a ordinațelor de către unu tribunalu, care încă a recunoscutu prin actul judecătorescu pe călugării străini PROPRIETARI DE VECI ai averilor române.

Ministeriul scie, și confirmă prin tăcerea sa, spoliarea averilor Statului și dreptul datu călugărilor străini de proprietari de veci ai averilor națiunii române. Cine dă Moșia cea mică este învederat că va da și moșia cea mare.

Domnule Redactorii.

Legile fiindu singure îndatoritorie pentru cetățianii; Convențiunea prin art. 22 și 25 stabilind că nu se voru plăti imposit decăt votate de Adunare; declară prin acesta că, conformându-ne votului din 26 Februaru, nu voi plăti decăt pe două lune; eru d'aci încolo nici unu banu mai multu.

Salutare și frăție.

Chiriță Teodoru. Comerciantu

REVISTA POLITICA.

BUCUREȘTI, 29 Ciresiaru
7 Cuptoru.

Monitoriul de eri publică în capul foiei unu raportu alu ministrului de resbelu cătră Domnitoriul prin care se respinge apelul d-lui Adrianu la Curtea de Casațiune, se combate de cătră ministru opiniunea emisă la Curtea de Revisiune de cătră d. colonel, și adiutante Cornescu, și s'aprobă și se năresce sentința tribunalelui și a Curții de Revisiune militară.

Noi mărturim că ne pare bine că dd. Adrianu și Goleșcu, deputati, îndată ce au votat în Adunare A-

dressa cătră Tron, au fostu scoși de cătră d. ministru de resbelu dintre adioțanții Domnitoriului, și puși în disponibilitate, ș'apoi, după ce amindoi, și-au împlinitu datoriile lor de deputati și cetățianii, ș'au declarat, perceptorilor și alegătorilor lor, că refuză impositul, colonelul Adrianu, de și nu mai era militar în serviciu, fu datu în judecată ostășescă, pentru refuzu de imposit civili și'n căle-va zile judecatu, osinditu și sentința întărită, refuzându-i-se chiaru dreptul d'a apela la Casațiune, pe cându d. generaru Goleșcu, care cel d'antiu a comisă acea grozavă crime militară ș'a datu esemplu colonelului, n'a fostu nici judecatu nici osinditu.

Ne pare bine fiindu că'n cesiuni politice persoana dispare pentru noi și nu căutăm decăt cesiunea politică în ea însa-și, instrucțiunea și folosul ce ea aduce colectivității. Aci daru, cesiunea politică este de mare însemnătate, căci după noi, în persoana d-lui Adrianu a fostu datu în judecată ostășescă și osinditu Adunarea legislativă întrégă; ș'acestu faptu dă pe față, mai mult decăt ori care, situațiunea în care ne aflăm, rupe pe deplin masca, cumu a șis d. Ion Brătianu, ș'arită regimul constituțional sugrumat, Convențiunea sfășiată, în totu ce ea are mai însemnat, și guvernemintul personale pus în lucrare în totu u-cidetoria sa întindere. Deci, ș'eu cătu uă situațiune rea este mai despuată cu atât ea este mai aprôpe de mórtea ei, și d'acea-a șiserăm totu de-una guvernelor celor rele, „masca josu;“ d'acea-a le strigarăm totu de-una; loviți, loviți tare și mereu, loviți pină va da cuțitul de osu, căci atunci ve veți sinucide.

Ne pare bine, fiindu că dupe noi, în persoana d-lui Adrianu a fostu lo-

vită și întrégă armata, căci s'a doveditu că după ministeriul actuale unu ostașiu, nici chiaru cându nu are comandă, mai mult încă, nici chiaru cându nu mai este ostașiu, nici chiaru cându este în disponibilitate, nu pôte fi represintante alu națiunii sale, nu pôte vota, făr'a fi lovit de Ministru de resbelu, nu pôte pune în lucrare voturile Adunării și da sémă alegătorilor sei de faptele și opiniunile sale făr'a fi datu în judecată ostășescă și lovit de mórte, sfășindui-se totă cariera, totă vieța sa.

Ne pare bine, fiindu că nedreptatea, arbitrarul și slăbiciunea ce'nsoșese totu deuna nedreptatea și arbitrarul, au fostu și mai învederate în această privință, căci, pentru aceea-și faptă, generariul Goleșcu, care a fostu luat inițiativa, a fostu înlăturat, și colonelul Adrianu lovit.

Ne pare bine, fiindu că nedreptatea sare'n ochi chiaru prin sentința dată în contra d-lui Adrianu, căci se șice că este osinditu fiindu că nu s'a supus ordinu datu de Ministru de resbelu militarilor pentru a plăti impositul refuzate de Adunare. Se lăsăm ca Adunarea va cere într'ua și socotela Ministrului de resbelu cari a cutețat a da uă ordine în contra articolului 25 alu Convențiunii și'n contra voturilor ei, și mărginindu-ne astă-și în cesiune se mai aducem aminte națiunii și viitorilor Camere c'acea ordine n'a fostu publicată în Monitoriul Ōstei.

Admițind daru pentru unu momentu că ostașiu, chiaru cându este în disponibilitate și represintante alu națiunii, este datoriu, în cesiuni civile și politice se se supui orbesce voinței generariului militar și voinței alegătorilor sei, Convențiunii și Camerei legislative, totu rămâne în-

vederată lovirea arbitrară ce se dede d-lui Adrianu; căci, de unde era se cunoscă elu acel ordinu dacă nu s'a publicat în Monitoriul Ōstei? De la regimentu? Daru elu nu face parte din nici unu regiment? Se mērgă în casarmă în toate zilele se citescă ordi-nile? Daru unde este legea, fiă măcaru ordinația, care-i impune această îndatorire, cumu a șis cu atăta dreptate colonelul Cornescu?

Avemū ceva și mai gravu. Ore au vôi ostașii în disponibilitate se mērgă în Casarmă? Ecă cumu respunde la această întrebare Independința Română de la 16 Iuni 1863.

„Uă indigestiune politico-socială: Unu lucru forte curios s'a întimplat în aceste din urmă zile:

„D-nu Colonelu Rosnovanu a fostu ane-voițu și-i s'a ordinat prin d-nul Căpitanu „Sillion se cēra punerea sa în neactivitate, pentru că d. Generalu Nicolae Goleșcu și d. „Corneliu Lapati au mēneat la lagăru la „birtu, și pentru că asistea și dinsul Colo-nelul Rosnovanu la acea mēncare; daru numai „singuru a suferitu indigestiunea ce a pro-curatū acel dejun guvernului; — dacă lu-„erul nu ar fi de risu, amu pôte șice că „am ajunsu mai reu de cătu în timpu in-„cisiunii; — totu-și cătu de risu se fiă lu-„eru, elu își are gravitatea lui pentru că „tendința evidință este d'a arunca ura, și „rea, pasiunea, între uă parte a societății și „alta, desbinarea între cetățianii, animosită-„țile și discordia între fii aceea-și patrie; — „se vede că lecțiunea ce a primitu instigato-„rii a asemenit simptomele rele, cu ocași-„nea duelurilor d-lui Orășianu, nu a servitu „de nemicu guvernului.“

Dacă daru se scot din ostire coloneli care mēnăncă la uă mēsa cu militarii în disponibilitate și în retragere, apoi negreșit că coloneli cari aru primi în cancelariile lor p'acei militari și le aru areta chărțile oficiale ar fi împușcați!

Făr'a mai vorbi daru despre faptul neaușit d'a se lua regimentul unu Colonelu ș'a se pune și'n neactivitate, fiindu c'a mēncat la uă mēsa cu unu militar în neactivitate și cu

unu altul în retragere, ecă doveditu că d. Adrian a fostu osinditu pentru că n'a citit uă ordine ce nu-i era cu puțință se citescă fiindu că n'a fostu publicat în Monitoriul Ōstei, și elu n'are permisiunea a intra în cancelariile regimentelor.

Ne pare în sfirșitu bine, și din punctul de vedere individuale. Noi știmam și iubim pe d. Adrian. Acestu bărbatu pentru a-și împlini datoriile sale cătră alegătorii sei, și pentru a susține pactul nostru constituțiv, voturile Adunării, regimul constituțional în contra regimului personale, sacrifică 23 de ani ai vieței sale, cariera sa întrégă de soldatu alu națiunii române. Uă asemene noble și românescă purtare, unu astu-fel de mare sacrificiu, nu este omu care se se pôtă îndou unu singuru minutu că nu va fi respălitu de cătră Adunarea țerei, de cătră națiune, și într'ua și senină și mare de cătră însă și întrégă armata națiunii române. Se pôte ca națiunea întrégă se pēra cădind mēne suptu unu deplinu despotism și poi-măne firesce suptu jugul deplinu alu străinului, căci acesta este consecința fatală a celei-lalte. Daru atunci ce-i mai pēsă Romānu-lui care și-a perditu cariera sa pe câmpul de onore, pentru a scăpa națiunea sa de mórtea cea mai adevēră și cea mai cumplită? Ce-i mai pēsă lui de rangurile sale de militar, cându națiunea lui nu mai are rang, este stersă după cartă Europei, cându națiunea lui este ucisă, pe deplin mōrtal d. Adrianu nu este din acei cari, cându cadu domni romāni și le iēu leolu generarii invasiunii, intră în serviciul acelor generari și dobândesc ranguri și decorațiuni pe mormintele profanate ale mamei lor. Nu. Dacă mama lui, națiunea lui este a peri, elu voes-

unea, care nu se trage inapoi inaintea unei bazețe, este unu miserabile. — Nemicu mai adevēratu, daru scii, perspectiva unei averi mari pôte uneori . . . — Nici uă dată, domnule, întrepruse avocatul; nici uă considerare nu trebuie se facă a devia conștiința unu omu este totu-de-una onestă sau nici uă dată. Eu nu posedu averea d-lui d-lui de Rosniere, căci n'am decăt slabul meu talentu de avocat care-mi procură esistența; daru, în asemene impregiurare, în locul d-lui de Rosniere, n'ășiu esitā uă secundă. — Ai refusa mâna ficei mele? — Indată ce așiu avē convingerec că n'ai intențiunea d'a mi-o da șeu că ea se însocese cu mine fără voia sea. Așiu refusa netedū. — Ar fi de doritū, d-le, ca totu lumea se fiă de opiniunea d-tele și d. de Rosniere, spre esemplu . . . — Nu judeca dinainte, te rogū; nemicu nu ve dovedese că elu nu cugetă ca mine. Ș'apoi ilu vôi vedē eu, de doresci, și fiindu-că presupui că am ore cari drepturi de nu la recunoștința celu pucinu la stina sea, me însărci-

FOIȚA ROMANULUI

OMENII ONEȘTI.

PARTEA A TREIA.

XLIII.

Previsiunile lui lord Bottnell erau drepte. Era spiritualele și strălucitoriul avocat care venia la chiamarea sea. Indată ce-lu vedu, se rădică, merse inaintea lui și-i oferi unu scaun. După salutarea obicinuită, avocatul ședu.

— Suntū îndată la dispozițiunea d-tele, îi șise lord Bottnell, și prefăcindu-se a cătu ceva prin chărțile după mēsa, urmă cu cōda ochiului miscarile ospelui seu și nu-lu perdu din vedere unu minutu. Cându creșu că lu-a esaminatū îndestulū.

— Ecă, d-le, pentru ce v'am chiamatū. Am perditu pe soru-mea. Murindū, ea a lāsātū acestu testamentu olografu, a căru lectură te rogū s'o ascuți, pentru ca avindū conștiința de clausile și de condițiunile ce cōprinde, se me poți luminā cu luminile d-tele, se-mi areți calea ce trebu se

urmezū și se m'ajuti la trebuința cu talentul d-tele.

Avocatul se inclinā ușiorū și se pregătia a raspunde.

— Daru urmă lord Bottnell fără se-i lase timpū, se citimū mai antiu testamentul, vomu vedē apoi mesurile ce trebuescu luate. Și, fără altu preambulū, citi de la unu capetū pină la altulū testamentul lady Hunster. Numai, la alu douile paragrafu, supstitui acestorū cuvinte: „Cu condițiune că va luā de sociū pe dibacele avocatū, etc. etc.“ pe cele următōrie: „Cu condițiune că va luā de sociū pe d. Emilian de Rosniere.“

— Acumū cându cunosci copri-nul acestui actū, adause lord Bottnell, crești, d-le, că legea franceșe me obligă a urmā condițiunile ce-mi suntū impuse, adică a contractā, cu ochii inchiși, uă alianțiā, nu vôi șice care-mi displace, daru neobicinuit, de care atirnā fericirea seu nefericirea ficei mele?

— Legea este presisă, raspunde avocatul. Nu ē cu puțință a se depărta de ea; daru dacă ai convingerea că copila d-tele, contractandū astā insocire, nu va fi fericitā, îi rămāne, ca tatā, dreptul d'a te opune.

— Am cugetatū la asta, daru acestu refuzu din parte-mi, testamentul este lāmuritū, ar desmosteni pe miss Anna. Prin acesta ea ar fi cu totulū ruinatā, căci ce posedu eu este pucinu lucru. Deci, ori ce așiu face, cumu veți, întimpinū suptu pașii mei uă prăpastiā. Nu e vr'unu mișu-locu se scapū d'aci?

Avocatul cugetā unu momentu.

— Avere ce a lāsātū sora d-tele este însemnată? întrebā elu după acesta pe lord Bottnell.

— Da, destulū de însemnatā, raspunde acestu-a.

— La cătu se pôte răuica?

— La vre două sute de mii de livre sterlinge.

— Va se șicā la patru milione de franci.

— Da, domnule.

— Frumōșā stare! cugetā avocatul. Apoi urmă tare:

— Atunci imi rămāne unu consiliū a-ți dā.

— Care?

— Fiindū că din două rele, trebuie se alegā cineva pe celū mai micū, trebuie se conservi fiei d-tele, de nu

ve, a peri pentru dînsa și cu dînsa. Eră dacă ea va scăpa din tôte luptele cu vieța, atunci, nu pôte fi îndouielă că el, care sacrifică totul, pentru apărarea drepturilor, a vieții ei, va trăi cu dînsa și prin dînsa și va fi onorat și respălit și de dînsa și de represintanții ei. Și d'acea a, și din punctul de vedere individuale, și ca Români, și ca amici ai d-lui Adrian ne pare bine că-lu vedem lovită precum a fost, și suntem fericiți că-lu vede tōtă națiunea astūfelu precum l'amū vedutū noi, cari îl cunoscem d'apropo, unū soldatū adeveratū alū Românii, care luptă fiind stindariulū dreptății ș'alū libertății 'naintea inimicului, priimesce dreptū în peptū tōte lovirele și cāndū toți îl credū în sfîrșitū mortū elū se rădică din nou și striga, pînă-și va da resulfarea „Trăiescā Romania liberă, una și nedespărțită.“ Și România va trăi și va triumfa, pe cātū timpū va avea asemenea fii!

Foiele străine sosiră în acestū minutū cu tēculū, după obiceiul ce a adoptatū Postea austriacă din țera disă a Românilorū, d'a ne mal'rata, d'a ne paralisa interesele ș'a ride de noi, astūfelu precum merită a fi insultată ori ce națiune s'aplecă și se tevelesce însă-și 'naintea străinului său a arbitrarului. Se nu credă Postea austriacă că ne plāngemū de dînsa. Nu: ne respectāmū d'ajunsū pe noi inșine pentru a nu ne plānge de străini. Se nu credă c'o combatemū. Nu: evem destulū respectū pentru justiția spre a nu combate pe străini cāndū vedem p'ai nostrii că se 'nclină 'naintea lorū, că-i suferū a fi domni în țera noastră și că le suferimū tōte capriciele fără măcarū a protesta cu toții. Vorbirāmū din nou și 'ntrecātū despre acēsta pentru ca s'aretāmū că guvernulū Românii suferă poște austriace și ruseci în țera Românilorū, că poporulū face, și noi toți, cei cari nepretindemū luminași, suferimū și chiarū abuserile acestei Poste în locū d'a protesta ș'a curma ori ce relațiuni cu dînsa, servindune mai bine prin telegrame, și prin ori ce alte mijloce, de cātū prin tr'ua poște streinā și care ș'acea-a ne oprimā și ne insultă pe tōtă diuoa. Astū-felū de capi astū-felū de națiune, și vice versa: astūfelū de națiune astūfelū de capi.

Foiele străine sosindu-ne darū acumū cu tēculū, publicāmū mai la vale ce putrāmū culege mai interesante și mai grabnicū din tr'insele, și

nezu a-lū face se înțelgā, în casū cāndū ar avē intențiunī, pe cari nu-mī vine a i le atribui.

— Mulțămescū de îndatorirea d-tele, me voiū folosi de dînsa de va fi nevoi; darū nu este altū mijlocū?

— Nu, domnule.

— Mi se pare însă că este unul, care ne-ar cruța de nesce propunerī totū de una grele de făcutū... și umilitōrie cāndū nu reusescū.

— Și care este acelu mijlocū, domnule?

— Se anulāmū testamentulū lady Hunster.

— Nu vedū ce ai folosi din acēs' a l

— O! fōrte multū. Acumū doi ani, sorū-mea a făcutū unū testamentū care lasă mostenitōriā pe tōte averile sele pe miss Anna Bottnell, nepōtā-sea. Acēsta trebuia se între în folosința mostenirī sele din diua maioratului sēu din a căsătoriei sele, de se va mārta înainte de 21 de ani. Pîn'atunci cū așii fi avutū usufructulū în calitate de epitropū alū fiie-meī. Acestū testamentū depusū la unū notariū strata de la Michidoere, 14, esiste, și credū că, dacā vomū reusi a sfārāma p'acelū ce lady

ne mărginimū aci a mai relata pe scurtū cele mai de căpeteniā sciri.

Imperatulū Napoleone a datū uā lungā și cordialā audința la doi deputați englesi, dd. Rœbuck și Lindsay. Convorbirea a fostū în privința Americii, de unde apoi a și urmatū uā interpelare în Camera Comunilor din partea d-lui Rœbuck. Franca a cerutū și cere de la Englitera se înterviā împreună spre a propune pacea. Totū acēsta a cerutū și d. Rœbuch. Acēstā audința însă a făcutū mare scototū, dicindu-se că Franca ar fi propusū recunoscerea Sudului. Foiele străine susținū că Napoleone III n'a propusū în acēstā conferința de cātū cea-a ce a fostū propusū și oficiale, uā intervenire comune spre a curma resbelulū și nimicū mai multū.

Cestiunea despre resbelū său pace urmēzā a fi la ordinea zilei fār'a putē sci nimine ce se va face. Diariulū *Morning-post*, aruncā manifeste de resbelū, și totū astū-felū vorbescū și diariile din Paris *Opinione naționale* și *Siecle*.

Diariulū *La France* dice:

„Negreșitū că este fōrte prin putința unū conflictū între Rusia și Occident, se sperāmū însă că nu se va ivi. Darū de cāte ori Staturile cele mari negoțiezā pentru interese seriose, ascuțitulū săbiei apare suptū menușia de catifea a diplomației.

„Peste cāte-va zile vomū cunōsce respunsulū Princ. Gortschakoff.

„Dacă respunsulū va fi favorabile, precumū avemū incredere că va fi, negoțiarile vorū urma, și vorū ajunge la uā conferința.

„Dacă Rusia va refusa, atunci Englitera, Austria și Franca se vorū concerta pentru apărarea unū interesū căru-i a înțelegerea lorū i-a datū caracterulū unū interesū Europeanu.

„În fasea cea nouă ce ar putē deschide unū asemenea refusū, nici uā acțiune izolată nu se va putē produce. Drepturile Polonici suntū pe viitorū suptū protecțiunea unū părți a Europei.“

Ce va fi darū? Resbelū său pace? Nu scimū; darū scimū starea cea izolată și dramată în care suntemū și scimū că este naturale ca, pace saū resbelū se fimū în periculū se le plātimū noi, căci „unde este ația slabă acolo se rupe.“ Și pentru ce ația este slabă la noi? Fiindū că, dice d. Costalnicianu, semința gândacilorū este stricată. Erū noi d'icemū fim-tū că suntemū crescuți ca slugi, fiindū că slugile caută stepinū, și fiindū că cine caută stepinū slugā va muri.

Hunster l'a făcutū mai pe urmă în articulo mortis, celū-l-altū ar deveni valabile.

— Invederatū.

— Prin acēsta chiarū, miss Anna ar mosteni atunci singurā averile mătușie-sei.

— Necontestabile.

— Amū evita astū-felū uā mulțime de incurcături ce nu potū lipsi d'a se nasce din clausile bizare cōprinse în ultimulū testamentū, și cari tōte suntū susceptibili d'a da materiā de procese.

— Negreșitū, darū pe ce motive ai rașimā cererea d-tele de casațiune? căci nu se anulēzā unū actū autenticū, ori care ar fi, fār'a rașionū plausibili.

— Darū, respunse lordū Bottnell cu ore care esitare, nu s'ar putē dice, de esemplu, că sorū-mea nu era în tōtā întregimea minții?... că astū testamentū este invederatū scrisū d'ua perdōnā suminitā?... Clasele ce cōprinde imi parū de naturā a proba și a veni fōrte bine în ajutoriulū d'iselorū nōstre. Acestū adevērū este așia de mare, în cātū d-ta insulū af parūtū miratū cāndū lu-ai cititū. Aretāndū ju-

VIOLARE DE DOMICILIU, PENTRU IMPOSITE.

Badistenă 1863 Iuniū 18.

Domnule Redactoriū.

În diua de 15 corinte, pe la 7 ore dimineța, m'am pomenitū în pridvorulū casei mele cu uā grupă de omeni în fruntea căroru era pusū suprefectulū respectivū Grig. Tănăsescu și ajutoriulū seū. La vederea lorū îndată am săritū josū din patū nesciindū ce ideā se-mi facū despre visita lorū la mine. Suprefectulū însă, ved'indu-me așia de miratū, imi spuse că este venitū spre a me întreba dacā încă stăruescū în refusulū contribuțiunii pe luna Aprile. Me mai liniscii pușinū, și-i respunsei referindu-me la voturile Adunării din 16 Ianuariū 12 și 26 Fevruariū, și aretāndū-i că, pe cātā vreme Adunarea au refusatū guvernulū actuale ori ce implinire de bani, eu nu me potū pune în pozițiune d'a profana votulū ei, care e singurā competentē în incuviințierea stringerii impositelorū de tōtā natura și totū de uā datū mai repețindū-i d-lui suprefectū și protestulū meū datū oficialmente către perceptoriū cumū și cātā opiniunea publicā, în urma căroru nu mai încāpea trebuința da-mi face uā asemenea întrebare. La tōte acestea însă d. suprefectū remase surdū și nu voi se-mi iē în consideratiune nimicū din protestările mele.

Ușia casei mele, d-le Redactoriū, s-a afla incuțatā de cu sēra fiindū că dormisemū afarā. D. Suprefectū ceru se deschidū ca se-i primescū în casā. Me scusa l d. Suprefectū aretāndū-i că n'am unde se primescū atāția omeni și că nici nu sum preparatū de oșpeși, mai cu semā că me gāsiam și desbrăcatū. Darū scusele mele nu furā ascultate; n'apucasemū a le termina și ușia casei mele sburase suptū lovirea unū drugū de lemnū. Acēstā violare se executatā după ordinea datā de suprefectū unū țiganū ce era adusū 'nt'adinsū, darū care n'avea specialitate d'a descheia incuțatoriile, după cumū în urmă amū allatū că era pretinsū prin ordinea d. Prefectū No. . . . Nāvālrā apoi toți în intru, imi deschisā vē uā altā camerā, imi dederā afarā tōte obiectele ce se gāsia intr'insa și luāndū-mi uā pușcă cu doue țeve, mi-o asicurarā în intru sub sigiliū, și apoi plecarā ē-rāși cumū au venitū. Pe cāndū se executatū tōte acestea însă, eu me aflam în pridvorulū casei afarā cufundatū în cele mai mari ingrijiri, nu mai putāndū spera d'aci 'nainte nici chiarū asicurarēa persōnei mele, pe cātā vreme unū funcționariū publicū, pusū în fruntea atātorū omeni, veni în dōri de diua

decātorilorū cātū de peste puținā este ca uā persōnā în tōte mințile se pōtā voi ca nepōtā-sea, suptū pedepsā d'a fi desmostenitā, se devii femeia unū omū necunoscutū, pe care nu lu-a vedutū nici uā datū, mai alesū cāndū ea iubia pe nepōtā-sea cumū o iubia. S'apoi capitulū privitoriū la iesulū nu-ți pare cu totulū stravagante, mai alesū din partea unū persōne de religiune protestante?

— Este adeveratū c'acēstū paragrafū mi-a parūtū camū escentricū.

— Nu e așia?

— O mărturescū.

— Ei bine! aceste motive, prezentate cu dibăciā, nu-ți parū indostulātōrie spre a stabili drepturile mele d'a cere nulitatea?

— Dacă vei dovedi smintirea, nu-mai încāpe indoielā.

— Voiesci se te iusārcinezī a ple-da acēstā causā?

— Bucurosū, domnule; darū cu uā condițiune...

— Care?

— Spune-mi francū adevērulū. Lady Hunster, după părerea d-tele, era în adevērū smintitā?

de-mi sparse casa fără tēmā saū sfelā de asprimea legii. Pe cāndū me gāsiam în asemenea ingrijire me pomenii cu servitoriū meū spāindu-mi că împreună cu pușca mi s'au secestratū și unū pisoiu. De și nu-mi veni de uā camū datā se credū acēsta, darū spargerea casei me facū a crede ori ce. Intrai în sfîrșitū în casā și în adevērū că pisoiuulū meū se afla asicuratū în camera de oprire, unde era pușca. Bietulū pisoiuū țipa de spaimā și pārea prin strigările lui că voiesce a me face se înțelegū nu-mai suntū liberi.

Sermanulū pisoiuū! Și elū simțea cātū de dulce este libertatea! Nu sciea însă că eu me vāitamū mai reū decātū elū și n'aveam cui se me plāngū...

Nu sciamū, d-le Redactoriū, ce ideā se-mi facū despre acēstā faptā și nici curagiū n'aveamū a-i reclama libertatea, cred'indū că pacea mea pōte n'a fostū de ajunsū spre a acoperi o sumā ce datoriamū și că în lipsă de alte dobitoce la mine în curte, ei au fostū siliți a-mi secestra și pisoiuulū. Credeamū darū că ori ce reclamațiunī s'arū face din partemī pentru eliberarea dobitoculū a se remiā neascultate, ca și protestările d'antūi; cu tōte acestea acceptāndū că de voiū lāsa pisoiuulū închisū pînā în diua în care era se fiā vindutū la licitațiune împreună cu pușca, pentru platā de contribuțiunī nevotate de adunare a se mōrā de fōme, m'am oțāritū a reclama libertatea sa la ajutoriulū d-lui Suprefectū. Adresāndū-i deci unū biletū prin strejeriulū ce me priveghia de doue zile, am fostū refusatū, în cātū silitū am fostū de m'am imbrăcatū și m'am dusū singurū la tuctulū suprefecturei, unde insistāndū în reclamarea libertății bietului dobitocū, dupe ce am convinsū pe ajutoriū că ne dāndū-i se drumulū elū tōbeue se mōrā în intru, abia am dovinditū acēstā grație și astūfelū am pututū reuși ca represintanții guvernulū se de libertate măcarū unū bietū pisoiuū.

Strivitū darū de asemenea violări de domiciliū ce nu se comitū de cātū de oștiri cuceritōrie în timpū de resbelū seū în casū de crime veghiatā, neavindū de la cine cere satisfacere legale, seū mai bine nesperāndū nici uā satisfacere, apelezū și eu la opiniunea publicā, singura imparțiale, contra acesteī violări de domiciliū prin spargere și contra legalilorū urmārirī d'ale celorū ce se conformā voturilorū represintanțilorū nașionlū romāne,

Primiți, d-le Redactoriū, etc.

D. Niculescu.

— Ea?... respunse lord Bottnell rīdindū, nici de cumū. Nu și-a perdutū mintea nici uā secundā; a avut-o întregā pînā la ultima, sea suflare.

— Atunci, imi pare reū, d-le, darū nu me potū însărcina cu acēstā afacere, dīse avocatulū c'unū tonū secū și demnū.

— Pentru ce?... întrebā lord Bottnell.

— Pentru că am uā consciința, domnule, care me opresce d'a suslinē minciunea, și că de mi se presintā uā causā nedreptā, ori cātū de săracū sum, chiarū de mi-ar aduce uā stare, lasū pe alții a o suslinē. Apresazāte darū la alții, suntū mulți cari nu cerū altū de cātū a cāstiga bani chiarū cu prețulū unū fapte rele.

— În adevērū refusi?

— Refusū.

— Seriosū?

— Negreșitū.

Acēste cuvinte dīse cu acea demnitate mindrā și convinsā care nu lasā nici uā indoiința asupra simțimintelorū cele dictase, avocatulū sculā, își luā pelāria și făcu cāți-va pași spre ușā.

— Unū momentū, dīse lord Bottnell

— Dresda, 3 Iuliu. Diariulū din Dresda publicā uā corespondința care asigurā că Rusia respinge propunerea puterilorū occidentali privitoriā a intrunirea unū conferințe care arū avea se delibereze asupra cestiunii polone.

— Berlin, 3 Iuliu. *Gazeta Bursei* anunțā că guvernulū prusianū a fostū informatū că respunsulū la notele analoge ale celorū trei puteri, va priimi în ceea ce privește punterile principali, propunerile acestorū din urmă, mai cu semā convocarea unū conferințe, și că va ține socotēlā de cererile formulate d'Austria, erū nu de cererile mai esplicite ale Engliteri.

— Brody, 3 Iuliu, sēra. Spedițiunea lui Wisocki a străbātutū, în noptea trecutā, fruntaria Voliniei. Centrul compusū de 800 de omeni, a trecut-o astā-zi. A fostū uā bătăliā regulatā la Radziwilow-Horodwiski. Aripa dreptā, compusā de 500 de omeni, n'a pututū pînā acumū se se onescā cu centrulū. Aripa stāngā n'a trecutū încă fruntaria.

— *Gazeta Crucii* din Berlin dīce că regele va pleca din Carlsbad la 18 Iuliu spre a se duce la Gastein.

Căletoria imperatului Franciscū-Iosefū la Carlsbad a fostū întârziatā pentru cavinte politice.

Cu tōte că neînțelegerele profunde cari despartū guvernele din Viena și din Berlin, n'au schimbatū legăturile de rudire și de stimā cari unescū pe suveranii Austriei și Prusiei, împăratulū Franciscū-Iosefū n'ar voi ca printr'ua visitā la regele l'rusiei, se pōtā publiculū a se înșela asupra simțimintelorū sale în privința politiceī urmate de d. de Bismarck.

Este sicurū însă că cei doi monarci se vorū întâlni unde-va; darū, în tōte casurile, d. de Bismarck nu va asiste la întrevederea lorū.

— Alesandria, 27 Iuniū. Regele Radama din Madagascar a fostū sugrumatū și ministrii sei spāndurați. Regina Rabidon a fostū proclamatā și s'a desființatū concesiunea acordatā d-lui Lambert. Acēstā concesiune era celū mai însemnatū motivū alū revoluțiunii.

— Diariulū la France ne spune că Dost-Mohammed a muritū, și că, după mōrtea sea, generarii afgani au ținutū cōnsiliū și au decisū se propuiā unū armistițiū trupelorū Heratului. Dacā acēstā faptā se va confirmā, adauge dīsulū diariū, tōbeue se se privească ca probabile conclusiunea unū invoiți între beligerinți.

— Se scrie de la Constantinopole unoi foie germane că comandantele polonū Rochebrun, de care nu se mai audia vorbindū-se de cātū-va timpū,

oprindu-lū, sperū că n'ai se me pārsesci astū-felū?

— Nu vedā la ce așii mai putē sta aici, căci imi pare anevoiā se ne putemū înțelege.

— Cine scie?... Pōte va fi mai ușiorū de cumū credū, respunse englesulū sunāndū cu violința. În ori ce casū, adause, cumū sunt în ajunulū plecării mele, tōbeue se-ți plātescū înainte d'a pleca.

— O! este așia de pucinū lucru.

— Cu atātū mai multū se cuvine a nu-ți remānē datoriiū ș'a te cruța de osteneā d'a reveni. Bino voiesce darū a-mi spune ce-ți sum datoriiū?

— Sum deprinsū, respunse avocatulū invederatū strimptoratū, a lāsa cliințilorū mei dreptulū d'a fipsa prețulū onorariilorū mele.

— Nu face nimicū... dīse lord Bottnell... Era se urmeze frasea... apārerea miss Annei în pragulū ușei ilū opri.

(Uurmarea pe mână.)

Clément Renoux.

se află în această capitale, și c'a organizat un corp de emigrați poloneși. Toți ofițarii poloneși în serviciul Rusiei și-au dat demisiunea, ei primesc, înrolându-se, suptu comanda lui Rochebrun, uă indemnitate de doi ani de soldă. Acestu corp, compus d'apropo 450 de omeni, va căuta a ptrunde în Besarabia prin provinciile dunăriane.

Reproducem aceste amenunții fără a le garanta; dar în ele se pôte vedea celu pucinu unu semn despre activitatea extraordinară ce se desvoltă în astu momentu în favoarea insurecțiunii poloneze. Unu diariu italianu pretinde chiaru că comitatulu naționale, procedind uă unu guvern regulat, ar fi făcutu la fabricele din Torino, din London și din Liège, uă comandă de 45000 de puscă caru au a se preda la 15 Iuliu la frontaria prusiană, care totuși este bine păzită, și altă comandă de 60,000 de uniforme la Berlin. (La France)

— *Diariulu Pressa din Vienna* ne spune: „D. Thiers a fostu primitu de imperatulu. Elu este invitatu a prânzi cu M. S. la Laxenburg. A primitu erii visita heronelui de Rothschild, a ambasatorulu Spaniei. Astădi ministru a afacerilor străine a datu unu prânzu la care a fostu invitatu între alții, d. Schmerling, d. Thiers, barone Hübner și principelu Paul Esterhasy.

Despre creditu și Bănci.

IV.

(Urmare. Veđi No. de la 26 Aprile).

Totu viitorulu economicu alu genulu umanu se contine în aste trei vorbe: lucru, capitalu, creditu. **Baudrillard.**
Banca nu este o rutină, este o știință.
Gilbart. (Practical treatise).

Veđurăm, cu cea mai mare plăcere, că în fine veni și la noi timpul a se institui uă bancă da circulațiune; trebuie însă a se adopta sistemulu monopolist, dupe cum vedem din statutele propuse de d. Polichroniade, sau libertatea bancariă? În articolele precedinți esaminarăm defectele unuia și avantajele altuia, prin urmare se pôte judeca foarte lesne, dacă libertatea nu trebuie a fi preferită monopolulu. Este adevăratu, că principiile economice nu sunt absolute ca în alte științe pozitive, și că nu pot fi aplicate în același mod în ori ce timp și în ori ce țară. Nu vedem însă pentru acesta unu motivu ca guvernulu nostru în locu d'a intra de la începutu p'o cale naturale, care n'au adus și nu pôte aduce de cătu avantaje, se între p'o cale artificiale pe calea monopolulu, din care provinu toate acele perdeni ce le vedurăm în țerele, unde este adoptat privilegiulu bancariu. Și pentru ce se adoptăm monopolulu? Pentru că există în Franca, Anglita, Belgia și alte țeri? Daru, dacă acele statur, împinse de nă culpabile dorință de a face bani prin mișloculu băncilor, apucară pe uă cale greșită, precum s'a dovedit prin experiență, n'ar fi ore uă nebulie din partene a copia greșele lor? Dacă omulu aru copia totul de altulu a făcutu, fiă bunu sau reu, la ce țarū folosi scola experienței? Să ne aducem aminte de massima marelui filosofu Baconu: „Ceii mai tineri sunt cei mai bătrani; ei profită de experiența acestora.“ — Din nenorocirea noastră am fostu pînă acum, fără bănci da circulațiune, fără aceste instituțiuni cari există în toate colțurile lumii, de ce ore să nu profităm celu puțin de această împrejurare, a nu imita orbescu ceea ce experiența ne arată vătămătoru, ci a introduce, acelu sistem alu libertății, care singuru pôte fi fără periculu care mai cu sēmă în operațiunile de bancă, aduce cele mai salutari efecte, dupe cum am vedut în acele țere unde există.

Curiosu lucru, ce amore are guvernulu pentru monopolu! Indată ce se presintă ocaziunea d'a face vr'unu lucru folositoru, ecă că intervine guvernulu cu monopolu, uă mesură vătămătoare și ilusorie. — Nu voi combata fiă care articlu din statutele propuse de d. Polichroniade pentru înființarea băncei da circulațiune, combaterea se făcu de d. Winterhalder în articolele sele *Băncile*. Eū, ca partisanu alu libertății, convinsu fiindu de avantajele ce dānsa presintă publiculu și comerțulu în genere, hāsându-me pe teoriile celor mai însemnați economisti, și cu atātu mai multu pe esperința, suntu contrariu acelor statute în totalu, dorescu a se respinge și a adopta libertate bancariă. Mi se va obiecta pôte că la noi, unde pentru prima oră se fondedă unu institutu de creditu n'ar fi prudente a se începe cu libertatea, căci publiculu, nefindu învețatū āneā cu operațiunile de bancă, cu manejul creditulu, cu biletele de bancă, s'ar putē introduce desordine, și biletele aru întâmpina dificultate în circulațiune, nefindu garantate prin monopolu. Cređu din contra, că tocmai cu sistemulu libertății, operațiunile aru fi mai regulate și că biletele s'ar primi de comercianți și particulari cu atātu mai lesne cu cătu sciū, că băncilo ce le emitū suntu cu totulū independenți de guvern, suntu respunzătoare, obligate de lege a face totu d'auna și în ori ce momentu onore biletelor lorū fără a avea speranță d'a dobindi vr'unu decretu pentru suspendarea plății în numerariu; tocmai de aceea dīcu că în asemenea casu publiculu pôte fi mai siguru sciindū că nici intr'unu modu banca nu va deveni unu instrumentu alu guvernulu. Ce garanția însă presintă banca propusă de d. Polichroniade cu sistemulu monopolulu? În ce consiste marea asigurare ce se promite de guvern? În ridicu suma de 5 mi. livre sterlinge ce va lāsa în cassa statulu, pe cāndu circulațiunea biletelor va putea fi de 9,000,000 livre? Curiosā garanția! Și ca se vorbimū francu, aceste 5 mi. livre nu se potū chīama de cătu uā sumā datā guvernulu spre a dobindi monopolulu, sumā ce cu timpul nu este de mirare a crește pînă se absorbă totu capitalulu băncei. Dacă daru nici pentru publiculu nostru sistemulu monopolist nu pôte presinta nici uā garanție și nu inspiră de cătu indoială de ce se nu se adopte libertatea? De ce atātu frică de dānsa? De ce a începe cu unu ce artificialu și a nu lāsa lucrurilor cursulu lorū naturalu? „Ol s'a încercatū toate sistemele; cāndu ore se va încerca celu mai simplu din toate, Libertatea? Libertatea tuturor atelorū, cari nu vatemā justiția: libertatea de a trăi, de a se desvolta, de a se perfecționa; liberulu exercițiu alu facultăților, liberulu schimb alu serviciilor!“ Cāndu ore se voru convinge guvernele, că cu totā forța lorū nu potū comanda nici uā datā legilorū economice, și că ingererea nu face de cătu a turbura armonia ce aru rezulta cāndu totul aru fi lāsātū în libertatea și responsabilitatea personale?

Repetū, din nou, se se adopte libertatea bancariă și se se respingă monopolulu, se nu se mai acuse românii, că nu suntū npi pentru libertate; Ol suntū destulu de capabili a se bucura și a profita de drepturile lorū. Și pe ce teoriā, pe ce experiența se basă guvernulu a crede că cu sistemulu libertății românii aru abusa de creditu? Nu potū înțelege.

De cătu daru a acorda d-lui Polichroniade concesiunea privilegiulu de a fonda uā bancă da circulațiune pentru 30 ani, noi dīcemū să i se acorde pentru totu d'auna, însă prin libertate.

¹ Fred. Bastiat Oeuvres completes d'Economie politique vol. 6.

Adică dacă d. concesionaru și cu acționarii se voru sci a îngriji de interesulu publicu, se voru mulțumi a se bucura numai de unu justu interesu, fiă siguru că nici uā altā companiā nu va putea veni a'i face concurență; căci capitalurile nu suntū atrase, nu potū fi translocate în uā ramurā de industriā sau comerțu, de cătu numai atnci cāndu sperū, cāndu vedū că în acea ramurā voru avea unu mare cāstigu, unu mare profitu mai mare de cătu în acea speculațiune în care le avea înțebuițate. Cāndu se cere și se acordā unu privilegiu exclusiv, nu se face de cătu ce scopu de a evita concurența unei alte companii care ar veni și n'arū putea fi înființatā de cătu în interesulu publiculu. Cređu prin urmare probatū că, dacă guvernulu va acorda unu monopolu d. Polichroniade, nu se face cu scopu de a da publiculu mai multā garanță, căci am vedutū că acea pretinsā garanția, nu constā în nimicū, și nici nu este în interesulu comerțulu, căci numai libertatea pôte fi în avantajulu seū, ci cu scopu de a se exploata comerțulu bancariu numai de uā singurā companiā monopolistā, care ne temāndu concurența nimeni pôte dispune de totu numai în propriulu seū interesu, cu paguba particularilorū. Nu se face unu asemenea pasu de cătu cu intențiunea d'a transforma uā instituțiune destinatā comerțulu, mai curindū sau mai tārđiu, intr'uā machinā guvernamentale, după cum se facū în toate țerele. Și în adevēru ce însemnēzā art. 22 din statute care dīce, „Dacă guvernulu va cere, banca se obligā a lua asuprā i stringerea banilor Statulu“ și mai la vale „a deschide guvernulu unu contu curinte“ ce însemnēzā acestu articolu, dacă nu unu pasu spre a stabili nisce strinse legături între Statu și bancă? Pasu ce, în interesulu publiculu, trebuie alu evita atātu guvernulu cătu și banca.

Dorimū din sufletu înființarea băncei propuse, i dorimū cea mai mare prosperitate în avantajulu țerei, și tocmai pentru acesta voimū a se adopta libertatea bancariă, a nu se impune prin urmare nici uā îndatorire băncei, de cătu aceea de a fi supra-vegheatā de guvern și a fi obligatā a și implini cu cea mai mare scrupulositate datoriile sele fără a putē pretinde vr'unu privilegiu.

Sau celu puținū dacă guvernulu voesce de uā camū datā a adopta unu termenū de mișlocu, credemū că pôte fi celu urmatoriu: se se acorde d. Polichroniade dreptulu de a înființa banca sa de circulațiune fără a'i acorda unu privilegiu exclusiv, și totu de uā datā a declara prin uā lege speciale, că ori ce altā bancă se pôte înființa însă trebuie se aibā unu capitalu s. e. de 24 milioane lei. Cu uā asemenea mesurā, uā a doua sau a treia bancă nu s'arū putē fonda de cătu numai cāndu creditulu ar fi desvoltatū, cāndu țera ar avē adevēratā trebuință; presintāndu totu de uā datā publiculu uā garanția suficientā, garanția ce va căuta neapăratū chiaru banca a presinta spre a inspira unu creditu, ca se pōtā pune biletele sele în circulațiune în concurența acelorū-a ce se aflā. Și cu astu mișlocu profitāndu de lecțiunile experienței s'arū evita de a cădea în acele erori în cari cădurā mai toate Statele.

Mai nainte de a fini cu ce astā importantē cestiune, de și pôte a abusatū prea multu de paciența d-lorū cititori, voiū face ore cari observațiuni asupra articolulu 11 din Statutele propuse de d. Polichroniade care dīcu „cā valoarea nominalē a biletelor nu va putea fi mai micā de cătu ecivalinte cu 50 franci“ — este destulu a ne aduce aminte, că biletele de bancă suntū destinate a suplini în parte usulu monetē spre a vedea că biletele de uā valoare prea mare nu potū circula multu timp și indată vinū la bancă a fi con-

vertite în monetā; căci una din cauzele ce face pre particulari ale presenta la bancă, este aceea că dinsele fiindu de uā valoare mare nu potū servi de cătu la plăți însemnate, și cāndu posesorul lorū are trebuință de plăți mici, ceea ce se întâmplā mai totu d'auna, alērgā a le preface în monetā; de unde vedemū, ceea ce este probatū de toți directorii băncilorū, că biletele de uā valoare mare rămānu foarte puțin în circulațiune. Este asemenea adevēratū că unu biletu de uā valoare micā are mai aceleași inconveniente; căci gāsindu-se adese-ori în mānile poporulu, care nu pôte aprețui avantajele sele și creditulu băncei, alērgā indată la dīnsa a'li converti în monetā sunătoare. Trebuie daru a da biletelorū uā valoare nici prea mare nici prea micā care este aneove a se ficsa din nainte, uā valoare care, fiindu în armoniā cu trebuințele și cu afacerile unu mare numeru de persoane, pôte circula intr'uā sferā mai întinsā și unu timpū mai lungu. În Scoția s'a constatatū, că biletele de uā valoare mai micā de 5 liv. sterl. rămānu mai unu timpū indefinitū în circulațiune pre cāndu biletele de uā valoare mai mare suntū prezentate la casā mai āndatā după ce suntū scōse. Valoarea de 50 franci ce se voesce a se da la noi biletelorū, fi-vā ore unu termenū de mișlocu. Nu, ci credemū că considerāndu condițiunile economice, ale țerei nōstre, această valoare este prea mare, și că termenulu mediū ar fi 25 fr. Iată ec zicea în astā privință d. Boceardo în 1854 în uā relațiune către camera de comerțu din Genova asupra crizei monetarie.

„Dacă considerămū trebuințele miculu comerțu, micēi industrie, alle clasei impiegatilorū aha de numerose la noi; dacă în fine observămū cătu de utilu ar fi a învăța cu operațiunile cele mai elementari de creditu ceea mare majoritate a poporulu care pînă acumū este exclusā; dacă reflectemū la toate acestea, putemū crede că a permite băncei scōtera biletelorū de 50 franci n'arū fi nici de cumū pericolosu a micșora efectele crizei. „Așa scrieamū acumū trei ani, urmēzā citatulu autorū. Acumū credemū că nu numai biletulu de 50 fr. daru și celu de 25 arū fi conveniente și oportunu la noi. Trebuie, dacă ne putemū exprima astfel, a democratiza banca pînă acumū ținutā aristocraticā în unu modu păgubitor.“

Dacă în Italia valoarea medicā a biletelorū trebuie să fiā de 25 fr. cu atātu mai multu la noi unde 25 fr. prețuescu mai multu decātū în Genova, și considerāndu mai cu seamā că poporulu nostru este și mai puținū inventatū cu creditulu și că valoarea medicā a schimburilor este mai micā de cătu în Italia. Noi însă credemū că astā valoare n'o pôte stabili legislatorulu a priori și că arū fi mai prudente, chiaru dacă nu s'arū adopta libertatea bancariā, a se lāsa în facultatea băncei a scōte bilete de uā valoare corespunzătoare cu trebuințele publiculu; căci este în interesulu seū, ca biletele să rămē cātū se pôte mai multu timpū în circulațiune.

Multu mai importante este uā altā cestiune bancariā, adică aceea de a sci care este raportulu, ce trebuie să existe între biletele în circulațiune și numerarul ce se aflā în casele Băncei. De întrebāmū istoria și statistica băncilorū, vedemū cele mai notabili, cele mai mari deferiți în astā privință. Gāsimū s. c. l. la Banca Anglita raportulu între monetā și bilete precumū 90,100, în Franca 406,100, în Prusia 110,100 în Olanda 38,100, în Genova 44,100, în Scoția 13,100 în Vermontu (America) 4,100. În mișloculu acestei diversități, directorii Băncei din Londra au stabilitū āncā din 1826, că raportulu normale între *incasu* și circulațiune este 33,100 adică a treia parte; și cu totu cā astu raportu nu fu adoptatū nici chiaru de Banca Londrei fu introdusū ca normā mai în toate părțile de și numai de formā Italia numai nu iū priimi ci adoptā uā scablā variabile. Marele omū de statū și bunu economistū Comitele Cavour propuse și cu decretulu de la 6 Noembre 1856 se stabili, ca proporțiunea între numerariu ce se aflā în casele băncei și valoarea biletelorū în circulațiune, unitā cu aceea a conturilorū curinți plătitore la

uā simplā cerere nu va putea fi inferiorā de $\frac{1}{5}$ din numita sumā pentru uā circulațiune de 30,000,000 fr; astu raportu fu stabilitū la $\frac{1}{3}$ pentru uā sumā de bilete de uā valoare mai mare de 30 milioane și mai micā de 60 milioane; și $\frac{1}{2}$ pentru uā sumā mai mare de aceea limite. Este adevēratū că în timpū de ordine se pôte pune în circulațiune bilete de uā valoare întreitā, împătritā și chiaru încincitā; acesta însă nu pôte stabili uā regulā fișā, regulā care variează după locuri, popore și împrejurări, ci trebuie a se lāsa în māna băncei a aprețui și a dirige uā asemenea operațiune delicatā.

Vedemū în statutele d. Polichroniade că propune a avea a treia parte a sumei biletelorū în numerariu în casā Daru guvernulu, ce va voi a aproba acestu articolu, putea-vā ore să ne spue de ce stabilește $\frac{1}{3}$ și nu $\frac{1}{2}$ sau $\frac{1}{4}$ sau $\frac{1}{5}$? Putea-vā ore legislatorulu să cunoscā mai dinainte 2 din împrejurările ce voru regula operațiunile de bancă în țera nōstrā, putea-vā fi siguru că la noi biletele vorū rămāna totu atātu timpū în circulațiune, ca în alte țeri, și că nu se vorū presinta la ușele băncei mai curāndū sau mai tārđiu? Putea-vā ore să ne spue de ce a adoptatū sistemulu francesu sau englesu și n'a adoptatū pe celu italianu, care este mai logicu? Noi credemū că nu. Si această este uā probā mai multu, că numai uā bancā liberā, fără a fi supusā la asemenea restricțiuni și vincolări, pôte regula operațiunile sele conformu cu trebuințele țerei și a face ori ce sfortā ca să merite creditulu publiculu ferindu-se de ori-ce-abusū, spre a nu se vedea ruinatū; numai uā bancā liberā pôte avea asupra sa totā responsabilitatea, sciindū că nu va putea face cumū dīce d. Polichroniade: „Banca nu va putea trece peste această proporțiune la nici unu casu fără uā autorizatiune expresā a camerei.“ Daru nu amū trebuință a vorbi mai multu asupra astui punctu, care, fu combătutū cu destulā forță de d. Winterhalder.

Noi dorimū, că guvernulu, înlocu de a aproba la statute, cari adese ori nu suntū de cătu insuficiente, ilusorii și mai totu d'auna cu cărlige, să acorde libertatea cu totā respunderea ei să nu se amestece în afacerile comerțulu de cătu a pedepsi severu preacursori. „Necesitatea unei autorizatiuni preabile are mari inconveniente. Ea face a se judeca proiectele de statute de uā bancă de omeni, cari nu sciū nici chiaru în teoriā ceea ce este uā bancă, cari suntū streini comerțulu, obiceiurilorū și trebuințelorū sele, cari n'o cunoscū de cătu alia din auzite: ar fi uā minune dacă asemenea omeni ar decide în cunostiță de cauzā. Lucru ciudatū! Nimeni n'arū, voi a întrebuița unu ingineru, care n'a datū dovada de capacitatea sa nimeni n'arū încredința confecționarea planulu unei machine industriale unu omū fără cunostiță speciale de mecanicā; earu cāndu e vorba de bancă, fie-care se crede capabilu a face planuri și statute. Artea banhierulu nu este mai puținū specialē mai pucinu dificilā, nici mai puținū pozitivā și folositorē de cătu aceea a unu ingineru: Uā bancā este uā machinā, totu așa de ingenioasă ca una de feru, de aramā sau de oțelū. Nu i se pôte ghici mersulu și legile sele, pre cumū nu se pôte ghici construcțiunea unei machini cu aburū.“

Fără a mai odoga nimicū la aceste vorbe ale d-lui Courcelle-Seuenu voiū termina articolele mele recomandāndu guvernulu a esamina cestiunea de aprope, spre a nu cădea în erore; căci instituindū-se pentru prima orā uā bancă da circulațiune la noi în țerrā, arū avea foarte triste consecunțe, cāndu s'arū întâmpla cea mai micā crizā comercialē; Recomandāmū mai cu seamā a avea mai multā încredere în libertate și a se convinge că nu pôte fi sistemū mai bunū și mai sigurū de cătu alu libertăți bancariē. În aceste articole am vorbitū despre creditulu comercialē și despre băncele sele, spre a trata cestiunea în toate puncturile sele în articolele viitoare vomū vorbi despre creditulu agricolu și fonciariu și despre creditulu publicu.

Genova.

A. Vericeanu.

Licențiatū în științe comērc.

¹ Boceardo. Dizionario della Economia Politica e del Commercio Art. Banche.

¹ Courcelle-Leneuil, Traité théorique et pratique des opérations de Banque.

Cursul gogoșilor de mătase.

La 27 Iunie 1863. Sămînță Milanese 1-a calit. 56-60 lei. 2-a ,, 44-50 ,, 3-a ,, 30-40 ,,

Administrațiunea Ziarului.

Sunt rugați toți domnii abonați atît din Capitală, cît și din districte, al căroru abonament expiră la 1 și 16 Iuliu anul corent, să bine voiască a grăbi reabonarea d-lor ca să nu fie nevoiți această Administrațiune, în observarea regulilor sale, a le înceta darea fîetei pe cînd d-lor voesc a o avea.

Sunt rugați din partea d-lui K. D. Aricescu toți dd. Korespondenții ai acestei administrațiuni să bine voiască a ne trimite kît de kîrînd banii ce vor fi aduși atît de dene broșurele d-sale kît și mi dene ale celorlți astori ce li s'au trimis prin d-sa.

Un francesu

Kș stadii komplekte mi avînd bîne rekomandajisni doresce a da lekjiisni saș a intra în vre o familie aiui în Kanitală s'au affarș la gearș. Doritorii sș se adreseze la Administrațiunea acestei foi. No. 518. 5 2z.

Dinți artificiali

John Mallan, dentistă din Londra pîne dinți făr kîrlige niți skoattere de rîdăni de mătase. Șimbșesce inkș dinți gîznomi kș mătiki albș amestekată în așrș. În kasa d-lui Resch, în fața teatrșli nodșli Mogomoai. No. 475. 1 2z.

de vinzare O kash pe lokș momteneskă în max. Boteanș No. 12 fagada stînjini 14 mi 3 palme, lîngimea 21 mi 8 palme. Doritorii se pot adresa la proprietarșl ce meade intrinsele. No. 510. 1 2z.

Spre stiința publică. Ssb-semnatșli façe kșnoskștă kș a deskisă sș otelș în orasșli Cămpina kș toate komoditșjiile neșsari niș mitș Pomul Verde, proprietate a d-lui Hagi Dimitrie. Intrenrenorșli Iosef Grefu. No. 505. 1 2z.

De arendatu. Momia Radila din distrikșli Praxova, plasa kîmnisli, este de dată kș arendă, kș înșeperea dela 23 Aprilie 1864. Doritorii se notă adresa la d-lș George Rosti kare lăksingă la Băksremți, în maxalaoa: Boteanș, șliș Pensionatș No. 13. No. 472. 3z.

de vinzare La momia la Tîr-najisă Teleorman lîngș Aleksandria se aflș Raniș nentș sșmînjș. Doritorii sș poate adresa la îngrijitorșli momii kș cererea mi kș preșli fiksat de sș galbenș baniș de 20 oka. No. 476. dz.

DESFACERE de marfă cu preșu scazut. Ssb-semnatșl am kșmpșrat toatș marfa de lînskșnie de la masa kreditorilor Domnșli George Eliad, mi o vînză kș sș preș foarte skșzștș de 50%. De ačea kș onoare rogș ne Onorabilșli Pșblikș se bine voeskș a mș visita la lokalșli meș din strada Franșez în pîrvșlia D-ei Madam Maria Bălsșeanka, vis-a-vi de Doktorșli Lemparș Dentistș. Garabet Agomș. No. 455. 1 2z.

Spre stiinața publică

LA SSBT-ISKBLIȘLI AȘ SOSITȘ MASINE DE SEČERAT AMERIKANE KȘ DESPȘRIȘTORȘL GRİȘLIȘ SEČERAT ÎN SNOIȘRI. Proba ce s'a făktș kș dinsele la momia Afșmađi a d-lor Fragii Dșmba korespșnsș la toatș amtentarea. Șna din aceste mamine lăkreazș akșmș în fiokare zi în Lili-eskș lîngș Afșmađi snde fiokare omș kare are interesș nentș ačeasta se poate konvinge în persoana de nrodșkjiile sale.

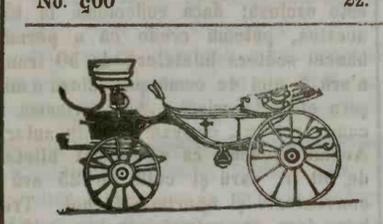
Waler mi Hartmanș. Kalea Herestřș No. 105. No. 507. dr.

de arendat. Proprietatea mea Beria distrikș Oltș, sșb pșefektșra vezi, al kșrii termen esniș la viitorșli sf. Georgie este de arendatș de akșm sșre amî nștea façe arștșra de toamna, kș destșle lokșli de arștșra mi finege ne seama proprietari mi alte imbșpșșiri Doritorii se vor adresa la sșb însemnatș strada Pona Kosma No. 8. Kanitan Barog 1-ș. No. 483. 2z.

de vinzare Pșdsrea dșne Moșa Tăcută a d-lui Emanoil Lăxovari mi Em: Kreșleskș este de vinzare. Doritorii se vor adresa la D. Emanoil Lăxovari strada Mogomoai vis-a-vi de d. Konstantin Kantakozino. No. 470. 2z.

Spre stiința publică

La momia Tăcută, distrikșli Vaslișli, partea Moldovei, s'au kșskștș jșmștate oka sșmînjș gîndavî de mătase; intrinșinderea aș rezmiș denliș. Se cere sș amatorș nentș gogoșele pșdsre, sșre a skoate sșmînjș ue lokș. Informajii la administrațiunea jurnalsli Romînișli. No. 500. 2z.

Spre știința publică.

Pentș Loteria tșssri pșegștitș nentș esnozișia din Londra mi desne kare este vorba în ačești ziarș dela 29 Maiș. Biletetele se gșesekș deșse la Administrațiunea ziarșli Romșniș d.d. Staighert, Danilonș, Skarlat Ștefanovici (șeanșzărș) Șočekș, GG. Ioanid, Fragii Kalsdșvici, mi la Proprietarșli tșssrii. C. Zapolia. No. 487. 2z.

Biouru de Informațiune

al Domnșli Binder Strada Germanș vis-a-vi de Hotelș Koukordia.

Se gșesekș Șn grădinar kș diploma. O gșvernantș nentș limba franșezș, germanș mi PIANO, Gșvernantș franșezș. Mai mșlgi maminiști, Professori nentș toate limbile mi mșsikș. Șn ikonomș, Skriitorș, Grămătișli, Șn kash sșme de bani marș mi miči asemenea sintș mi de datș.

Sș kash kase de inkiriat mi din partea birosli de dat kș kirie. Kash de vindș, mi sș kash de kșmpșrat, afarș din astea sș primemte toate komisiioanele solide. Șn Pianist, Professor în ačeastș artș kash nentș vakanjie o lekjiie la Momie. NB. Sșb skrișl kș onoare inkreș dîngșeazș Onorabilșli pșblik kșl va servi kș eksaktitate. F. Binder. No. 485. 2z.

de vinzare Kasele mele din strada Bossel No. 5 koloarea galbenș, sșntș de vinzare. Doritorii se vor adresa în toate zilele sșre a se ingelege kș sogșli meș d. Kșnitans A. Donbrovolsky, denliș imnșternișitș di-narte-mi. Zoe Dobrovolsky. No. 388. 3z.

MASINA DE SECERAT

In tôte serile de la 6 pînz la 8 ore doritorii notș vedea mamina se-verindș grîșli kș ũea mai mare reșezșșne, mi densindș snoniș intrșuș modș amia de perfektș în kîtș se poate zîre kș asigșranga kș uestișnea secer mș-lșl prin mamine este resolștș. Esnerișngele sș fakș la Belvederș, lîngș Barica Malmaison.

reg: privilegiat. Azienda assicuratrice din Trieste concessionată de Înnaltulă Guvernă al Principatelor-Unite Române. (fundată de la anulă 1822.)

Fșndșli soiștșșli fiorini 4000000 saș lei 27000000. Reservă din primele fiorini 1016889 saș lei 6864001. Kare ambele aș destinajie d'a servi drentș sigșranga celorș ce kontrakteazș kș Soiștatea. Șma daznelor de înșendis desșșșbite în ũara Romșneaskș ni'nla 1-ș Ianșarie 1863 lei 483273 15 par:

În șma konșessniș dobîndite de onor. Gșvernș alș Prinșinatelorș Ș-nite kș anroșajia Mșrii Sale Domnitorșli prinș Innaltșli Dekretș din 17 Maiș No. 385, pșblikatș prin Monitorșli ofișiale din 27 Maiș a. c. No. 96 Sșb-semnata Agenjii Generale inșșșinatș kș renșntajie soiștșșli sșre nșmite sș grăbemte a informa ne onor. Pșblikș de ačeastș konșessne; ũea d'șntșliș, kare s'a liberatș de onor. Gșvernș kș pșekșmș în trekștș de la anșliș 1857 șma mi ne fiitorș se va anlika kș toatș sîmșșa sșre a se bșksra de vișș imnșștșmire a pșblikșliș la toate rșmșrile de asikșrare anșme: în kontra pșrikolșli de înșendis nentș edifișiri, făbriș, mori, mamini de treeratș în fuçtiune mi alte mamini, mșrșri, monili mi alte mimkștoare; asemenea mi asikșrari de nișli kondișionate nș viaga omeneaskș.

Pe lîngș Agenjia Generală amezatș în Băksremți esistș în toate oramele Romșniș șksșraalele șșbordonate snde se vorș efekșta asemenea toate felisliș de asikșrari mi kare se vor anșșjia onor. Pșblikș prin osebitele lorș pșblikșjii. Ori ce informajii asșura statștelorș pșblikate mi de onor Trib: Komercialș alș lîfovșliș, asșura kondișnișlorș de asikșrare mi ũele palte se vorș afla kș toatș pșontezș la lokșli șșbksrișli Agenjii generali, strada Nemșeaskș No. 22.

Agenjia generale din Băksremți a soiștșșei Azeinda Assikșratrișe din Trieste: Iacov Lebel Agentș General. Strada nemșeaskș No. 22, vis-a-vis kasele d-lui Ioan N. Triandafilș. No. 499. 12 2z.

CASCAVAL DE PENTELEU au sosiu

la Noulă Magazină alături cu Ministerulă de Resbelă la Eroulă de la Marșsala (GARIBALDI.) precum și fehurile Ape Minerale, proaspete. No. 486. 1 2z.

ȘOIȘTATE ASIGURĂTOARE DE FOÇU.

Fenicș austriakș din Viena kș sș Capitală primitivă de 20,000,000 Lei Conșessionat prin Dekrete Mșrii Salle Domnitorulă Prinșinatelorș Ș-nite kș No. 6384 anșșș sșre obstșeskș kșnostînjș ka nritmeste a façe asigșrari contra incendiulă pșekșmș mi nentș ori ce strikșșșne la transporturi nș șskatș mi nș anș kș meșșri moderate mi kondișnișni liberale, fiindș gata a da ori karsia amatorș s'arș pșezenta kondișjiile formșlare. Agentșli Generalș. Wilhelm Waldner. Biroul în Șlișa Nemșeaskș Kasa Ramka. No. 503. 2z.

Spre stiința publică.

Ssb-semnatșli, kș kșnostînjș de vî-nștoare mi sosit aiui akșmș din statșrile Asștșriei, se afferș d'o înșșđa kșiniș de vîntoare în ori ce limbș nentș skoaterea vînatșli din anș mi altele intrșn timșș foarte skșrtș. Doritorii sș se adreseze la d. Mșșza nșș-karșliș vis-a-vi de nalatșli domneskș. Andreas Kolbanș. No. 504. 2z.

De vinzare. Pșdsrea de kș-restele, ęerkșri, nșse parl, mi xarayi dșne momia Negreșci plasa podgorii distrikșli Mșșșelș, în denștare o orș de pomte Kșrșinovsiș din dramș lîstetș a lși Nikolae Kalineskș, este de vinzare. Doritorii sș vorș adresa la proprietarșli ei strada noșș vis-a-vi de Șșrîndarș ačeastș momie sș dz mi kș arendș dela Sf. george viitorș 1864. No. 515. 2z.

de vinzare Magaziile de bș-kate din Gișrgiș kș ũiniș okișri, ne temelie de zid, înșlitate kș olane, mi foarte solid iskrate, ne pșmînt oxavnikș kș imurejșșire de sliș sint de vinzare. Doritorii se vor îndrenta la uronrietarș lor Ștefan Bșrki în Băksremți, kalea Mogomoai, sșre invoice. No. 494. 2z.

De arendat.

Mo-miile Dragomerișci din vale mi Zurbaoa kș mori ne dimbovișș la o orș kale în sșșș de Băksremți, mi momia Calăreșli din distrikșli lîfovș plasa Negoșșli, sșntș de dată kș arendș ne termenș de trei ani kș înșepere de la 23 Aprilie 1864. Proprietatea Drăgsănei saș Odobeșșo din distrikșli Telormanș, la o orș distanșș de Rșmiș de Vede kș întindere de 2,009 nogoane, mai mșltș pșdsre, este de vinzare, întreagș saș în pșrși. Doritorii nentș ačeasta se notă adresa în ori ce zi dimineaga pînz la 11 ore, la D. A. I. Odobescu în Băksremți, Strada Sf. Voivozi. No. 16. No. 509. 2z.

De vinzare. Șeșse lokșri în Olteliniș nșoș ce formeazș o fagadș întreagș a snei nișje, faga 40 st. mi lăgimea 30 st. dela No. 32 pînz la 36 de klasa 1 mi șna 202, klasa 2 doritorii sș se adreseze la d. Ioan N. Triandafil vis-avi de Sf. Gorge nșoș. No. 495. 2z.

de vinzare Mese lokșri în Oltenișa noș se formeazș o fagadș întreagș a snei nișji, faga st. 40, fșndșliș st. 30, de la No. 32 pînz la No. 36 de klasa 1 mi șna 209. Klasa 2. Doritorii sș se adreseze la d-nș Ioan N. Triandafil. No. 495. 2 2z.

De vinzare kasele impșșșș kș grădina la Șon No. 8. v s-a-viș de grădina Varemberg Maxalaoa Mixai Vodș; doritorii se notă adresa la proprietarș kiarș în kșrte. No. 480. 2z.

De vinzare. Kasa mea din max. Biserika Doamni este de vinzare. K. Korneșkș Fiul. strada Vămi la D. Ioan Manș. No. 478. 41 2z.

Ciment de Portland.

PATENTU. Garantatș de bșnș kalitate, din ũea mai reșmiș firmș din Englișera în artikolșli ačeasta, mi rekșnoskș de Fabrikașia Englișeaskș ũea mai bșnș, sș afla de vinzare kș pșegșliș ũelș mai skșzștș, dșnș kșmș sș poate kșmpșșra în altș parte, la Iacques Ruegg în doșș Bșrșjii. No. 508. 2z.

de vinzare În kasele D. Șer-novodeanș ne nodł Kalijă vis-a-vi de xanș Goleșkș mobilă de masș nentș 21 persoane, kș stilș gotikș de lemșș șșuatș. Akolo se vinde mi alte imobile. No. 444. 0 2z.

Spre stiința publică.

Dșnș definitiva sentînjș a pșea Șîngjii sale Șșrinçetle Mitronoliș alș Romșniș; Relagiile kasnișemti dîntri mine kș d. Kostake Șșșș aș a înșeta kș desșvîmire din zioa de 15 Ișlie kîndș esniș termenșli de 6 lșni nre-vîzștș prin trînsa.

Din ačești datș, intrîndș sșntșkrișe în drentșrile ũe mi nșștreazș Kodșliș zivilș Art 14 partea 3 Kanș 16; mi kșnsiderîndș kș proprietariile mele de zestre dșnș desșșșmire Art 9 litera S. din legșirea nentș inkirișri șas arendă, șmeazș a se arenda de mine, kșũiș kontraktșrile aktșalilorș arendamî date din timșșli kasnișli, rșmînș desșșter-nișite.

Fakș kșnoskștș ka doritorii de așa în arendș ačele proprietari mi a-nșme.

„Momia Șșligatș saș Rakovișa lîmitș pînz akșmș de Șșjesti; Mil-kovș mi via dela Brosteni kș, moarș toate ačeștea în distrikș Rim-nikș seratș; Krevedia din distrikș Vlaşka mi via dela valea meilorș din distrikș Praxova; se se arate în zioa de 15-16-17 mi 18 Ișlie ori aiui în Băksremți la d. Ioan Demliș saș la mine la Grabenș din distrikș Rimnikș seratș sșre avedea kondișjiile mi a se învoii nentș pșeviș arendă. 1863 Ișlie 12. Lăksandra Șșșș. No. 492. 2z.